

ELŐFIZETÉS
Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

HÉTFŐ

Egyes szám
5 krajcár
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrinyi-utca 2 szám 1. emelet
Sebesy-ház

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

IV. évfolyam

ARAD, 1910. JANUÁR 17.

3. szám

A „Hétfő” politizál.

Két héttel ezelőtt jelentettük a *Hétfő* olvasóközönségének, hogy lapunk ezután nem kizárólag a helyi eseményekkel foglalkozik, hanem alkalmunk lesz hozzászólni az országos jelentőségű ügyekhez is.

Azóta ismét egy lépést tettünk a hirszoigálat terén, még pedig az előbbinél is jelentősebbet.

A „*Hétfő*” ugyanis a mai számától kezdve politikai lappá lett.

Hogy miért éppen most lett azzá, azt szinte fölösleges magyarázni. Soha a nagy-politika boszorkányüstje körül olyan sürgés-forgás nem volt észlelhető, mint mostanság. Szinte beláthatatlan, hogy a közeljövő, az elkövetkező napok mit hoznak, s csupán az bizonyos, hogy komoly, kemény tusák napjaira virrad a magyar közvélemény a legrövidebb idő alatt.

Arad az ország egyik leghatalmasabb, legtekintélyesebb városa. Bizonyos, hogy fontos az, ami itt történik, néha még az országos politika szempontjából is.

A *Hétfő* azért váltotta meg a politikai jogát, hogy ebben a harcban önzetlenül s azzal a lelkesedéssel, melylyel városi ügyekben is mindig a polgárság mellé állott, résztvegyen.

A *Hétfő* nem tartozik egyetlen politikai párthoz sem. Nem szolgálja a hatalmat s nem szolgál egyéneket.

A *Hétfő* programja: küzdeni a politikailag és gazdaságilag teljesen független Magyarorszáért.

A *Hétfő* mindenkit szeretettel, bátran

támogat, aki akár politikai, akár gazdasági téren *valamit*, nem pedig ígéretet hoz.

A *Hétfő* a közjogi harcokkal egyáltalán nem törődik, a 48 és 67 között nem ismer különbséget, s a politika színterén szereplőket nem aszerint különbözteti meg, hogy 48-asok avagy 67-esek-e, hanem hogy közművelődési, ipari és kereskedelmi téren tudnak-e produktív munkát végezni.

A *Hétfő* üldözi a nagypipájú, kevés dohányu honfiakat, akik csak szavalni tudnak, dolgozni nem, de sohasem lesz az internacionálizmus híve, mert zászlójára a magyarságnak minden vonalon való érvényesülését írta.

A *Hétfő* a nemzetiségekkel szemben, mint eddig is tette, nem csupán türelmes lesz, de igazaiért szükség esetén *mindenkor nyíltan sikra fog szállani*.

Ime: ezekben választhatjuk a *Hétfő* magatartását a politikai eseményekkel szemben. Ezek a mi programunk pontjai, s azokat az utolsó betűig be fogjuk tartani.

A *Hétfő* politikai tudósításai mindenkor a legfrissebb híreket tartalmazzák. Budapesti tudósítónk hétfőn a reggeli órákban telefonon adja le a legújabb eseményeket, amelyek mindenkor megbízhatóak lesznek.

Ugy itéljük: fölösleges hangoztatnunk, hogy így berendezkedve, a *Hétfő* lesz Aradvárosának egyetlen hétfői lapja, amely minden téren kimerítő, elfogulatlan, igazságos és megbízható tudósítással szolgálja

azt a közönséget, amely e napon a napilapokat nélkülözni kénytelen.

A *Hétfő* egyetlen célja, hogy *hétfőn bármelyik napilapot is teljesen pótoljon*.

A közönség rövidesen meg fog arról győződni, hogy ezt a célt, bármilyen nagy anyagi áldozatba kerüljön is az, sikerült elérnünk.

Központi Szálloda.

Előleges jelentés!

Vasárnap, e hó 23-án

KUGLER HENRIK
(Gerbaud)

első nagy tombolája.

A nyereménytárgyak a hét folyamán

Éles Ármin nagykereskedő kirakatában megtekinthetők.

Tisztelettel

Rónai János,
szállodás.

Házhoz szállítok: Porosz és magyar
bűkk-faszénét és aprított tüzfát.
Kokszot (pirszén.)

Altman Ede
Wesselényi- és Kiss Ernő utcák sarkán.
Telefon 46. sz.

WEINBERGER FERENCZ

elsőrendű ék-
szerész. nagy
óra-raktára

ARAD

Andrássy-tér,
Központi-szálló
mellett.

TELEFON 609. SZAM.

TELEFON 609. SZAM

Csokoládé, Kávés, Tea és Rum

legelőnyösebb bevásárlási forrása az

ATLANTIKA

kávés- és tea behozatal

ARAD, Andrásy-tér 20. sz.

A vidéki és helybeli közönség figyelmébe.

Nagy alkalmi vétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy sikerült egy nagyobb mennyiségű, legjobb minőségű

vásznat és canavászt

beszerezni, mely által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára ezen áruk telemes emelkedett voltának az eredeti gyári áron bocsájtom a né. közönség rendelkezésére, u. m.:

	frt. kr.		frt. kr.
I vég 23 mtr. Rumburgi l.	4 60-tól.	I vég 38 mtr. vászon	8.20-tól.
I " 23 " Creasz	5.50 "	Madaplam mtr.	— .27 "
I " 23 " Nonplusultra	6.20 "	Chiffon l. mtr.	— .19 "
I " 23 " Liliom l.	6.70 "	I vég 23 mtr. Damaszt	6.20 "
I " 23 " Edelweisz	5.95 "	I " 23 " Gradl	6.45 "
I " 23 " Hollndi	5.75 "	I " 23 " Canavász	3.95 "
I " 23 " Rózsahegy	5.45 "	6 személyes kávés készlet	1.95 "
I " 23 " Margit	6.65 "	6 " étkező "	2.35 "
I " 23 " Szepességi	6.10 "	I drb. rouge paplan	2.35 "
I " 23 " Házi fonál	6.20 "	I " Clott "	3.57 "
I " Magyar király	5.76 "	I ág garnitúra	3.25 "
I " Kurucz	6.50 "	I pár függöny	1.25 "
I " 14 m. 8/4 lepedő vászon	5.90-tól.		

Továbbá mosó delain 35 kr. helyett 25 kr. Nagy választ kban női és férfi szövetek, valamini gyapju delain, angol zephir, francia batiszt, carton, voilt barchett belés áruk, mindentéle selyem és szövet blousok, lüster felöltök, női és férfi zsebkendők, szövöt áruk, keztyük, női, férfi és gyermekharisnyák, szines és fehér férfi- ingek, gallér és közelök, férfi és női esernyök órlási választékban. Nagymennyiségű vászon maradékok minden elfogadható áron kapható

2120

GUTTMANN IZIDOR

áruházában, Szabadság-tér 15. (Az arany hajóhoz.)

Fajtiszta **riparia portalis** alanyon oltott, elsőrendű dugyókerzetű bor- és csemegefaju

szőlő-oltványokat

simavalamint **riparia portalis** szőlővesszőket ajánl

elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, Arad.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

HELYI ÉS MEGYEI TELEFON 387.

BRAUN N. A. ARAD.

Boros Bóni-tör, közvetlen a Vármegyei gazdasági egyesület mellett.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű fetékárúkbán, bel- és külföld énymázakban, ecetekben stb: stb.

MOBLES & HOARE angol hintőfénymázak főraktára.

Saját gyártmány: „Nappény” ezüstszerű kályhatisztítószer, „Rózsa” cipőcréme, „Rózsa” fémtisztítópaszta, „Rózsa” kályhapaszta, mindentéle bőrfényesítő mázak és conserválószerrek u. m. vaselin, bőrszir, nyeregszappan pataszir stb.

Olesó áruk, szolid és pontos kiszolgálás.

Szives pártfogást kér tisztelettel

BRAUN N. A.

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

MÉRLEG-SZÁMLA 1909. ÉVI DECEMBER HÓ 31-ÉN.

VAGYON.	Korona		fill.			Korona		fill.		TEHER.	
Pénztár			757885	21	Részvénytőke					2400000	—
Más pénzi intézeteknél elhelyezett tőkék			339681	80	Altalános tartalékalap*)	806359	30				
Váltók			12648302	22	Leirási tartalékalap	56284	97				
Kölesönök:					Díjas záloglevél tartalékalap	32000	—				
Záloglevél biztosítéki kölesönök ...	5193289	05			Árfolyam különbözeti tartalékalap ...	42163	45				
Jelzálog kölesönök	195171	11			Ingatlan törlesztési tartalékalap ...	69020	—				
Kötvény kölesönök	52708	—			Nyugdíjalap	79566	40	1085334	12		
Községi kölesönök	58390	92	5469559	08	Engedményezett községi kölesön ...			58390	92		
Polyó számlai kölesönök			710094	09	Záloglevelek a forgalomban:						
Előleg értékpapírokra			29887	—	5%-os d. n.	4691400	—				
Záloglevél biztosítéki alap:					5%-os díjas	922400	—	5013800	—		
K. 400,000 n. é. 4% magy. kor. jár. á 88.—			404800	—	Kisorsolt záloglevelek			34600	—		
Záloglevél készlet:					Takarékpénztári betétek:						
K. 2600.— n. é. 5% d. n. saját intézeti					könyvecskére	5365576	63				
záloglevél á 92.—	2392	—			folyószámlára	1160684	61	6526261	24		
K. 400.— n. é. 5% díjas saját inté-			2800	—	Szeszadóhitel számla			105000	—		
zeti záloglevél á 102.—	408	—			Visszleszámított váltók			4881203	74		
Értékpapírok:					Idegen váltók és küldvények... ..			1023372	51		
K. 20,000.— 4% magy. kor. jár. á 88.—	17600	—			Ingatlan tartozás az Andrassy-tér 19. sz.			230980	—		
K. 100,000.— Pesti hazai					házon			28596	50		
első tkptri 4% kötv. á 90.—	90000	—			Hátralékos záloglevél szelvények ...			2523	75		
K. 95,000.— Pesti hazai					Hátralékos osztalék szelvények ...			11765	04		
első tkptri 4% kötv. á 90.75	91912	50			Hátralékos betét kamatadó						
K. 198,500.— Hazai bank					Előre felvett kamatok	167447	55				
risági 4% kötv.	101552	50			Előre felvett házbérek	5567	—				
20 d. Oszt. Magyar Bank					Átmeneti záloglevél kamat	21047	56	194062	11		
részvény	32000	—			Nyereség egyenleg:						
50 db. Arad-esanádi vasuti					nyereség áthozat 1908. évről ...	35844	45				
törzsrészvény	9000	—			1909. évi nyereség	264200	45	300044	90		
750 db. Arad-esanádi vas-											
uti elsőbbs. részv.	150000	—									
12 db. Magy. pénzünt. közp.											
intézb. részvény	10800	—									
28 db. Weitzer waggon-											
gyári részvény	8120	—									
25 db. Bpesti tptr és orsz. z.											
kölesön rtgi részv.	10000	—									
100 db. „Hungária” aradi pamutgyár											
rt. részvény I. részlet befizetéssel	15500	—									
10 db. „Westinghouse” automobilgyár											
részvénytárs. részvény 60% befiz.	3300	—									
Különféle részvények és sorsjegyek	3165	—	632950	—							
Andrassy-tér 19. sz. ház			500000	—							
Andrassy-tér 22. sz. ház			360100	—							
Leltár:											
Leírás 10%	15094	08									
Hátralékos kamatok	1509	40	13584	68							
Hátralékos értékpapír kamatok			19644	50							
			6646	25							
			21895934	83						21895934	83

*) Az 1909. évi K. 55461.67. határozatával 501.520. u. 97. fillérre emelkedtek.

Arad, 1910. január hó 1-én.

Raffland Bernát, s. k.
vezérigazgató.

Stein Zsiga, s. k.
cégevezető titkár.

Ráskai Miksa, s. k.
főkönyvevezető

Dr. Keresztes Gyula, s. k.
igazgatósági elnök.

Domonkos Lajos, s. k.
igazgatósági alelnök.

Glück Károly, s. k. Dr. Müffler Izidor, s. k. Réthy Viktor, s. k. Révész Adolf, s. k. Singer Izrael, s. k. Szathmáry Mihály, s. k. Vásárhelyi Dezső, s. k.
igazgató. igazgató igazgató. igazgató. igazgató igazgató igazgató

Jelen mérleg-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtuk.
Arad, 1910. évi január hó 11-én.

A felügyelő-bizottság:

Reiniger Samu, s. k. Reinhart Gyula, s. k. Hoffmann Antal, s. k. Kosztka Emil, s. k. Martens Cásár, s. k.
fel. biz. elnök fel. biz. tag fel. biz. tag fel. biz. tag fel. biz. tag

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG JELENTÉSE:

Tisztelt Közgyűlés!

Az alapszabályok 58. §-a értelmében alulírott felügyelő-bizottság az intézet ügyvezetésének minden ágát többször vizsgálat tárgyává tette s különösen a pénztárkezelést, valamint a könyvvezetést a rendszeren tartott ülésen pontosan megvizsgálta. Nemkülönbön alaposan megvizsgálta az igazgatóság által eléje terjesztett évi zárszámadások és mérlegek minden egyes tételét.

Alulírott bizottsági tagok e vizsgálatok alapján jelentjük, hogy a takarékpénztári ügykezelést mindenkor a legnagyobb rendben és az alapszabályokkal egybehangzóan találtuk.

Indítványozzuk tehát az évi mérlegnek a tek. Közgyűlés által leendő elfogadását, hozzájárulunk egyszersmind az igazgatóságnak az évi nyereség felosztására vonatkozó javaslatához, mely szerint a mérleg jövedelmi egyenlege ... .. 264,200 K. 45 f.

ez összegből az ujonnan kibocsájtott 3750 db. 160 k. n. é. részvény után 1909. évi december hó 31-ig járó 5% kamatra fordítandó ... .. 8,039 K. 01 f.

az alapszabályok 113. §-a értelmében a tartalékalap 1909. évi 5% kamataira fordítandó ... .. 33,161 K. 70 f.

az alapszabályok 137 §-a értelmében levonandó: ... .. 222,999 K. 74 f.

a) 10% a tartalék alapnak	22299 K. 97 f.
b) 2% a nyugdíjalapnak	4459 " 99 "
c) 10% az igazgatóság jutaléka	22299 " 97 "
d) 2% a vezérigazgató	4459 " 99 "
e) 1% a tisztviselők	2229 " 99 "
a felügyelő-bizottságnak	4000 " — "
	59,749 K. 91 f.
marad	163,249 K. 83 f.
az 1908. évi nyereség áthozat	35,844 " 45 "
a közgyűlés rendelkezésére álló összeg	199,094 K. 28 f.

Indítványozzuk, hogy ebből a 160 K. n. é. részvények 22. számú 1909. évi szelvényeinek 13 koronával és a 800 K. n. é. részvények ugyanilyen számú és évi szelvények 65 koronával 1910. évi jan. hó 24-től kezdve intézetünk pénztáránál való beváltására fordítassék 146250 K. — f.

adassék közelőokra ... .. 4000 " — "

a nyugdíjalap rendkívüli dotációjára 5000 " — " 155,250 K. — f.

a maradványt ... .. 43,844 K. 28 f.

pedig kérjük az 1910. évi veszteség- és nyereség-számlára elővezettetni. Végül pedig véleményezzük, hogy az igazgatóságnak a befejezett 1909. évi működésére nézve a felmentvény megadassék és kérjük ezt a magunk részére is kimondani.

Aradon, 1910. évi január hó 11-én.

Aradi Polgári Takarékpénztár r. t. felügyelő-bizottsága:

Reiniger Samu, s. k.
fel. biz. elnök.

Reinhart Gyula, s. k.
fel. biz. tag.

Hoffmann Antal, s. k.
fel. biz. tag.

Kosztka Emil, s. k.
fel. biz. tag.

Martens Cásár, s. k.
fel. biz. tag.

Aradi Első Takarékpénztár.

Vagyon.

Mérleg-számla 1909. évről.

Teher.

	Ö s s z e g					Ö s s z e g			
	Korona		f.			Korona		f.	
Pénztár-készlet			1.136,665	81	Részvénytőke			1.500,000	—
Váltó-tárca			18.792,423	01	Tartalék-alap	2.000,000			
Jelzálog-kölcsönök			3.768,457	—	Külön tartalék-alap	1.115 06820			
Amortisationális záloglevél-kölcsönök			5.896,940	80	Értékpapír árfolyam különbözeti tartalék-alap	112,521	03		
Előlegek értékpapírokra			80,201	—	Házérték csökkenési tartalék-alap	50,000	—		
Folyó számlai előlegek értékpapírokra és bekebelezett kötvényekre			3.635,052	41	Nyugdíj-alap	335,000	—	3.612,589	23
Előlegek árukra			209,693	49	Betétek	16.021,706	51		
Más pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék			1.291,861	94	Betétek folyó- és check-számlán	3.501,007	20	19.522,713	71
Tulajdon ingatlanok:					Átruházott amortisationális jelzálog-kölcsönök			2.038,635	70
Deák Ferencz-utcai 42. sz. ház	307,758	32			Visszleszámított váltók			7.941,306	24
Atzél Péter utcai 1. sz. ház	240,000	—	547,758	32	Hitelezők			2.859,729	58
Tulajdon állam- és értékpapírok:					Hátralékos tőke kamat-adó			27,582	55
215 drb. Aradi és csanádi egyesült vasuti részvény á K. 190.—	40,850	—			Előre felvett kamatok			204,666	18
1000 drb. 5% Aradi és csanádi egyesült vasuti elsőbbs. részv. á K. 200.—	200,000	—			Nyereség egyenleg:				
282 drb. Aradi vízvezetési művek rtgi részvény á K. 130.—	36,660	—			Elővitel 1908. évről	40,000	—		
300 drb. Magyar tp. közp. jelzálogbank részvény á K. 210.—	63,000	—			1909 évi tiszta nyereség	484,396	58	524,396	58
100 drb. Magyar pénzügy. közp. hitelbank részvény á K. 1000.—	100,000	—							
40 drb. Osztrák-magyar bank részvény á K. 1730.—	69,200	—							
100 drb. Hungária aradi pamutárugyár részvény 30% bef. —	15,000	—							
15 drb. Magyar autom. r.-t. Westinghouse rendszer részv. 80% bef. —	4,800	—							
1.581,100 K. n. é. 4% magy. korona-járadék — á K. 92.—	1.454,612	—							
414,400 K. n. é. 4 1/2% Magy. tp. közp. jelz. bank. zlevél — á K. 98.—	406,112	—							
90,000 K. n. é. 4 1/2% Hazai bank rtgi kam. kötvény — á K. 98.—	88,200	—							
30,000 K. n. é. 4 1/2% Egyes. bpesti főv. tp. zlevél — á K. 98.—	29,400	—							
30,000 K. n. é. 4% Egyes. bpesti főv. tp. zlevél — á K. 92.—	27,600	—							
50,000 K. n. é. 4 1/2% Belvárosi tp. záloglevél — á K. 98.—	49,000	—							
Különböző záloglevelek és sorsjegyek	49,275	—	2.633,709						
Nyugdíjalap értékpapirjai:									
100 drb. Aradi első takarékpártári részv.	15,471	45	211,570						
Leltár álladék	15,471	45							
leírás	2,471	45	13,000						
Hátralékos kamatok			14,286	99					
			38 231,619	77				38.231,619	77

Aradon, 1909. évi december hó 31-én.

Ottenberg Tivadar, s. k.
vezérigazgató.

Eckhart Ede, s. k.
titkár és cégvezető.

Lacza Gyula, s. k.
főkönyvelő.

Andrényi, s. k.
igazgató.

Domány, s. k.
igazgató.

Háns, s. k.
igazgató.

Parecz, s. k.
igazgató.

Schuster, s. k.
igazgató.

Tedeschi, s. k.
igazgató.

Jelen mérlegat a fő- és mellékkönyvekkel, valamint a leltárakkal összegeztettük és mindent helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtunk.
Aradon, 1910. évi január hó 7-én.

Braun Mór, s. k.
f. biz. tag.

Dániel Kálmán, s. k.
f. biz. elnök.

Maresch Gyula, s. k.
f. biz. tag.

Az „Aradi Első Takarékpénztár“ 69-ik rendes évi közgyűléséhez intézett felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-án és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg a lefolyt 1909-ik üzletévre vonatkozó jelentésünket van szerencsénk a következőkben beterveztetni.

Az intézeti ügykezelést a lefolyt 1909. év folyamán rendszeresen ellenőriztük s az ezen irányban kifejtett működésünk alapján megállapíthatjuk, hogy az intézeti ügykezelés minden ágában példás rend és teljes pontosság uralkodik.

1909. évi december hó 31-én megkezdtük a vagyonnak leltári felvételét, mely behatóan és lelkiismeretesen teljesített eljárásunk folytán azon meggyőződést szereztük, hogy a mérleg-számlára felvezetett értékek megvannak és szabályszerűen kezeltetnek.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1909 évi mérleg, valamint a veszteség- és nyereség számlát, a kifogástalanul vezetett és szabályszerűen lezárt könyvek, továbbá az általunk tételenként megvizsgált kimutatások, leltárak, zárszámadások és a kapcsolato. okmányok alapján helyesnek és mindenben a valónak megfelelőnek találtuk.

Ezek után a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak beterveztett jelentésében az 524,396 korona 58 fillér tiszta nyereség hováfordítása iránti javaslatát.

Az előadottak alapján tisztelettel kérjük a t. közgyűlést, hogy a lefolyt 1909-ik üzletévre nézve úgy az igazgatóságnak, valamint az alólírt felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1910. évi január hó 7-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Braun Mór, s. k.
fel. biz. tag.

Dániel Kálmán, s. k.
fel. biz. elnök.

Maresch Gyula, s. k.
fel. biz. tag.

Nyomatott Zlinszky István és Társa könyvnyomdájában Aradon.